

สรุปประเด็นสำคัญ พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐
ที่เครือข่ายประชาชนของ สนง.กกต. ควรทราบ และช่วยเผยแพร่

.....

ความรู้ที่เกี่ยวกับ คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)

๑. กกต. ประกอบด้วย กรรมการ ๗ คน พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากบุคคล ดังนี้

๑) จำนวน ๕ คน ได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสรรหา จากบุคคลผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาการต่างๆ ที่ยังประโยชน์แก่การบริหารและจัดการการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

๒) จำนวน ๒ คน คัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา จากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านกฎหมาย และเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีผู้พิพากษา หรือตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีอัยการมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี

๒. คณะกรรมการสรรหา กกต. ประกอบด้วย

๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ

๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ

๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ

๔) บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้คณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด องค์กรละ ๑ คน

๕) ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา

๓. วาระการดำรงตำแหน่งของ กกต.

มีวาระ ๗ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

๔. กรณีการพ้นจากตำแหน่ง และการสรรหา กกต. ใหม่

๑) กรณีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด

เมื่อประธาน กกต. พ้นจากตำแหน่ง ให้พ้นจากตำแหน่ง กกต. ด้วย

ในระหว่างที่ กกต. พ้นจากตำแหน่ง และยังไม่แต่งตั้ง กกต. แทนตำแหน่งที่ว่างให้ กกต. เท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป แต่ถ้าเหลืออยู่ไม่ถึง ๔ คน ให้กระทำได้แต่เฉพาะการที่จำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

๒) การสรรหา กกต. ใหม่

กรณีพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือก กกต. ใหม่ ภายใน ๑๒๐ วัน ก่อนวันครบวาระ

กรณีพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่น ให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือก กต. ใหม่ ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ตำแหน่งว่าง

๕. องค์ประชุม ของ กต.

- การประชุม ต้องมี กต. มาประชุมไม่น้อยกว่า ๕ คน จึงจะเป็นองค์ประชุม
- การลงมติในการประชุม กต. ให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก โดยประธาน กต. และ กต. ที่มาประชุม ต้องลงคะแนนเสียงเพื่อมีมติ ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

๖. การลงมติของ กต.

กต. ทุกคน ต้องลงมติในเรื่องดังต่อไปนี้ การงดออกเสียงหรือการออกเสียงที่แตกต่างจากประเด็นที่จะต้องลงมติจะกระทำมิได้

- ๑) การวินิจฉัยว่าการเลือกตั้งใดมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
- ๒) การให้ความเห็นชอบคำวินิจฉัยของ กต.
- ๓) การแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัด
- ๔) การสั่งระงับการดำเนินการอันจะทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
- ๕) การสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง (ใบส้ม)
- ๖) การยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง (ใบดำ) หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (ใบแดง) ของผู้สมัครรับเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. หรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่ง ส.ว.
- ๗) การสั่งให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ และการวินิจฉัยว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ได้รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
- ๘) เรื่องอื่นใดที่ กต. มีมติกำหนดด้วยคะแนนสองในสามของ กต. ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิที่จะลาออกจาก กต. ก่อนมีการลงมติ

๗. การปฏิบัติในการลงมติ กต.

- ๑) ให้ กต. ลงมติเป็นหนังสือตามแบบที่ กต. กำหนด และให้เลขาธิการ กต. เก็บรวบรวมไว้เป็นหลักฐาน
- ๒) กรณีมีมติแล้ว ให้ดำเนินการต่อไป โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุม และในกรณีที่ต้องทำคำวินิจฉัย เมื่อ กต. ให้ความเห็นชอบร่างคำวินิจฉัยแล้ว และประธาน กต. หรือผู้ทำหน้าที่แทนประธาน กต. ได้ลงนามในคำวินิจฉัยนั้นแล้ว ให้ถือว่าเป็นคำวินิจฉัยของ กต.
- ๓) กต. จะมอบหมายให้ กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบแทน กต. ก็ได้
- ๔) คำวินิจฉัยให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

๕) กรณี กกด. พ้นจากตำแหน่งหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ทั้งก่อนลงนามในคำวินิจฉัยให้เลขาธิการ กกด. บันทึกเหตุดังกล่าวไว้ในคำวินิจฉัยและให้เลขาธิการ กกด. เป็นผู้ลงนามในคำวินิจฉัยนั้นแทน และให้เป็นอันใช้บังคับได้

๘. การปฏิบัติหน้าที่ของ กกด.

๑) ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา การปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจต้องเป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม

๒) จะเข้ารับการศึกษารับอบรมในหลักสูตรหรือโครงการใด ๆ ก็ได้ เว้นแต่เป็นหลักสูตรหรือโครงการที่ กกด. เป็นผู้จัดขึ้นโดยเฉพาะสำหรับ กกด.

๙. อำนาจ กกด. เพิ่มเติมจาก รธน.

๑) หน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. กกด. และกฎหมายอื่น

๒) ออกข้อกำหนด ระเบียบ หรือประกาศตาม พ.ร.บ. กกด. และกฎหมายอื่น

๓) วินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งเกี่ยวกับข้อกำหนด ระเบียบ หรือประกาศของ กกด.

๔) วางระเบียบการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง การสืบสวนและไต่สวน

๕) ส่งเสริม สนับสนุน ให้หน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา และองค์กรเอกชน ในการสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับ

(๑) การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

(๓) ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้ง

(๔) ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ

๖) วางระเบียบเกี่ยวกับการชำระค่าเสียหายและค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการเลือกตั้ง

๗) กำกับและติดตามการใช้จ่ายเงินอุดหนุนที่พรรคการเมืองได้รับการจัดสรร

๘) รายงานผลการปฏิบัติประจำปีและข้อสังเกตต่อรัฐสภา และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบทั่วกัน

๙) จัดให้มีการศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัย เพื่อกำหนดวิธีการหรือมาตรการให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริต และเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย

๑๐) ออกระเบียบ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการและสำนักงาน

นอกจากนี้ กกด. มีหน้าที่และอำนาจที่จะต้องดำเนินการสอดส่อง สืบสวน หรือไต่สวนเพื่อป้องกันและขจัดการกระทำหรือการดเว้นการกระทำใดอันจะก่อให้เกิดความไม่สุจริตหรือไม่เที่ยงธรรมในการเลือกตั้งได้ ไม่ว่าจะเป็นเวลาในระหว่างประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งหรือไม่ก็ตาม

๑๐. การบูรณาการการทำงานร่วมกับองค์กรอิสระอื่น

๑) หาก กต. เห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้ กต. มีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า

๒) กรณี กต. เห็นว่าการกระทำที่ทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือมิชอบด้วยกฎหมาย อาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้ กต. ปรีกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน

๓) ให้ประธาน กต. มีอำนาจเชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ และให้องค์กรอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว

๑๑. หลักการเกี่ยวกับการจัดส่งเอกสาร

๑) การแจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคล ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และในกรณีที่ พ.ร.บ.กต. กำหนดให้ประกาศ หรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบทั่วไป ให้ถือว่าการประกาศหรือเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือวิธีอื่นที่ประชาชนเข้าถึงได้สะดวก ให้ถือว่าการดำเนินการโดยชอบด้วย พ.ร.บ.กต. แล้ว

๒) กต. หรือเลขาธิการ กต. จะกำหนดหรือมีคำสั่งเรื่องใด ให้กำหนดเป็น ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งแล้วแต่กรณี แต่ถ้าใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หากมีการกำหนดขั้นตอนดำเนินงานไว้ กต. หรือ เลขาธิการ กต. ต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย

๓) ให้สำนักงานมีหน้าที่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ที่มีได้มีผลเป็นการเปิดเผยถึงตัวบุคคลผู้ลงคะแนนเลือกตั้งเป็นการเฉพาะและมิได้ถูกห้ามไว้ใน พ.ร.บ.กต. เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้

๑๒. การตอบข้อหารือแก่พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง

๑) กต. ตอบข้อหารือแก่พรรคการเมือง หรือผู้สมัครโดยเร็วแต่ต้องไม่ช้ากว่า ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับการสอบถาม

๒) กต. จะมอบหมายให้ กรรมการคนใดคนหนึ่งหรือเลขาธิการ กต. เป็นผู้ตอบแทนก็ได้ เมื่อตอบแล้ว ให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

๓) หากตอบข้อซักถามไม่ทันภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม

๑๓. อำนาจของ กต. ในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. กต. มีดังต่อไปนี้

๑) ให้หน่วยงานของรัฐมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือให้ความเห็น หรือส่งเอกสารหลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

๒) ให้เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือมาให้อัยการ หรือส่งเอกสารหลักฐาน หรือพยานหลักฐานภายในระยะเวลาที่กำหนดเพื่อประกอบการพิจารณา

๓) ขอความร่วมมือให้ศาลส่งเอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

๔) เข้าไปหรือแต่งตั้งให้บุคคลเข้าไปในที่เลือกตั้ง ที่ออกเสียงประชามติ หรือสถานที่นับคะแนนเลือกตั้ง หรือนับคะแนนการออกเสียงประชามติ

๑๔. หน้าที่และอำนาจของ กกต. แต่ละคน มีดังต่อไปนี้

๑) กำกับและตรวจสอบการดำเนินการที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย

๒) มีคำสั่งให้ดำเนินการสืบสวนหรือไต่สวนเมื่อพบเห็นการกระทำใดที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

๓) เมื่อพบการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำอันเป็นเหตุให้การเลือกตั้งไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม ถ้าการนั้นเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำ ให้มีอำนาจสั่งให้ระงับ ยับยั้ง แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือสั่งให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควร

กรณีไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจและเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ

หรือสั่งให้ ผอ.กต.จว.บันทึกพฤติกรรมและรวบรวมพยานหลักฐานไว้เพื่อดำเนินการต่อไปได้ตามที่จำเป็นหรือกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ จะสั่งให้ระงับหรือยับยั้งการดำเนินการเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งบางหน่วยหรือทุกหน่วยในเขตเลือกตั้งที่พบเห็นการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำนั้นก็ได้

ให้ถือว่า การดำเนินการตามคำสั่งดังกล่าวของ ผอ.กต.จว. เป็นการดำเนินการสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาอาญา

ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือไต่สวนจะต้องมีคำสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครผู้ใดไว้เป็นการชั่วคราว หรือดำเนินการอื่นใด ให้เสนอต่อ กกต. เพื่อวินิจฉัย

๑๕. อำนาจในการจัดการเลือกตั้ง

๑) ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของ กกต. ในการจัดการเลือกตั้ง ส.ส. ส.ว. หรือการออกเสียงประชามติ

๒) กรณีการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่น ให้ กกต. มีหน้าที่ดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการเลือกตั้ง ภายใต้การควบคุม ดูแลของ กกต. และให้มีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการจัดการเลือกตั้ง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงานในการเลือกตั้ง

๑๖. กกต. มีอำนาจให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- ๑) ให้ สตง. หรือผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต สอบบัญชีของพรรคการเมืองอย่างเร่งด่วนในช่วงเลือกตั้ง
- ๒) ให้ ปปง. รายงานธุรกรรมของพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือผู้สมัคร หรือให้ธนาคารแห่งประเทศไทย สถาบันการเงินแจ้งให้ทราบถึงการโอนหรือการเบิกจ่ายเงิน เมื่อปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าการกระทำความผิดหรือฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมืองตามที่ กกต. ร้องขอ และต้องภายในระยะเวลาที่ กกต. กำหนด
- ๓) ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องกับการข่าว แจ้งเบาะแสตามที่ กกต. ร้องขอ แต่ กกต. จะเปิดเผยข้อมูลและแหล่งข้อมูลมิได้ และให้มีอำนาจจัดสรรเงินงบประมาณให้แก่หน่วยงานนั้นเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปของหน่วยงานนั้นได้

๑๗. อำนาจสั่งบุคคลระงับธุรกรรมทางการเงินชั่วคราว

- กกต. มีอำนาจสั่งบุคคลระงับธุรกรรมทางการเงินที่อาจใช้เงินในทางผิดกฎหมายเลือกตั้ง หรือการผลิตหรือเตรียมผลิตวัสดุอุปกรณ์ที่อาจใช้ในการจัดการเลือกตั้งโดยไม่มีอำนาจ ไว้เป็นการชั่วคราวไม่เกิน ๖๐ วัน
- บุคคลมีสิทธิร้องขอต่อศาลปกครองสูงสุดเพื่อให้เพิกถอนคำสั่งของ กกต. ได้

๑๘. อำนาจสั่งหน่วยงานของรัฐ

- ๑) ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่จะต้องดำเนินการช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของ กกต.
- ๒) กกต. มีอำนาจสั่งหรือแต่งตั้งข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างหน่วยงานของรัฐปฏิบัติอันจำเป็นเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
- ๓) ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ กกต. ให้ถือว่ากระทำความผิดทางวินัยและให้ดำเนินคดีอาญาด้วย ถ้าเกิดความเสียหาย ให้ถือว่าเป็นความผิดวินัยร้ายแรง

๑๙. อำนาจแต่งตั้งผู้สังเกตการณ์เลือกตั้ง

- กกต. อาจแต่งตั้งบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กรชุมชน หรือสถาบันการศึกษาซึ่งสมัครใจปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานหรือเป็นผู้สังเกตการณ์ในการเลือกตั้งเพื่อรายงานต่อ กกต.

ความรู้เกี่ยวกับผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัด

๒๐. ผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัด

- ระหว่าง มี พ.ร.ฎ. ให้มีการเลือกตั้ง ส.ส. หรือ ส.ว. จนถึงประกาศผลหรือภายหลังอีกไม่เกิน ๖๐ วัน ให้ กกต. จัดให้มีผู้ตรวจการเลือกตั้งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละจังหวัด โดยมีหน้าที่ดังนี้
- ๑) ตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเลือกตั้ง และการกระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง
 - ๒) มีอำนาจแจ้งเตือนเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องได้ ถ้าไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง ให้รายงาน กกต. ทราบโดยเร็ว

๓) กกต. อาจมอบหมายหน้าที่เพิ่มเติม กรณีเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือมีการออกเสียงประชามติ หรือมีการเลือกตั้งท้องถิ่น ตามที่เห็นสมควรก็ได้

๒๑. หลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัด

๑) ให้ กกต. คัดเลือกบุคคลซึ่งมีภูมิลำเนาในแต่ละจังหวัด ๆ ละไม่น้อยกว่า ๕ คน แต่ไม่เกิน ๘ คน เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งให้ครบทุกจังหวัด โดยจัดทำบัญชีรายชื่อไว้ไม่เกิน ๕ ปี

๒) ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกให้ประชาชนทราบเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

๓) จังหวัดใดไม่อาจแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีภูมิลำเนาในจังหวัดครบตามจำนวน กกต. จะไม่แต่งตั้งผู้มีภูมิลำเนาจากจังหวัดนั้นเลย หรือจะแต่งตั้งน้อยกว่าที่กำหนดก็ได้ หรือ กกต. จะแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีภูมิลำเนาจากจังหวัดอื่นแทนให้ครบจำนวนก็ได้

๔) ผู้ตรวจการต้องไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานรัฐ หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐ ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองในเวลา ๕ ปีก่อนการแต่งตั้ง โดยต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. ทั้งต้องไม่เป็นผู้มีบุพการี คู่สมรส หรือบุตรเป็นหรือสมัครรับเลือกตั้งทุกระดับด้วย

๕) ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกต้องยืนยันในใบสมัครว่ามีความพร้อมที่จะไปปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดใด ๆ ที่ได้รับมอบหมายหรือได้รับการแต่งตั้ง

๖) ไม่ว่าเวลาใด ๆ ถ้า กกต. มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ หรือมีเหตุสงสัยว่าผู้ใดขาดความสุจริต ขาดความเที่ยงธรรม ประพฤติเสื่อมเสีย ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ให้ กกต. มีมติให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งและคัดออกจากบัญชีรายชื่อทันที

๒๒. หลักเกณฑ์การแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัด

กกต. แต่งตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน แต่ไม่เกิน ๘ คน ให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งกรรมการที่ กกต. มอบหมายจับสลากจาก

๑) รายชื่อตามบัญชีรายชื่อบุคคลที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดที่จะแต่งตั้ง จำนวน ๒ คน

๒) รายชื่อตามบัญชีรายชื่อบุคคลที่มีได้มีภูมิลำเนาในจังหวัดที่จะแต่งตั้งให้ครบตามจำนวนที่กำหนดสำหรับจังหวัดนั้น

กรณีไม่อาจแต่งตั้งตาม ๑) ได้ ไม่ว่าด้วยเหตุใด กกต. จะแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดตาม ๒) แทนผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดตาม ๑) ก็ได้

ให้ กกต. แต่งตั้งให้แล้วเสร็จไม่ช้ากว่า ๑๐ วัน นับแต่วันที่ มี พ.ร.ฎ. ให้มีการเลือกตั้งมีผลใช้บังคับแต่ต้องไม่เร็วกว่า ๓๐ วันก่อนวันที่ พ.ร.ฎ. ให้มีการเลือกตั้งมีผลใช้บังคับ

ความรู้เกี่ยวกับการสืบสวน การไต่สวน และการดำเนินคดี

๒๓. อำนาจในการการสืบสวน ไต่สวน

เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยหรือความปรากฏต่อ กกต. ไม่ว่าโดยทางใดไม่ว่าจะมีผู้แจ้งหรือผู้กล่าวหาหรือไม่ ให้ กกต. มีหน้าที่ต้องดำเนินการ

๑) สืบสวน ไต่สวน โดยพลัน

๒) กรณี มีหลักฐานอันควรเชื่อว่ามีผู้กระทำความผิดที่มีการสืบสวน ไต่สวน ให้ กกต. สั่งให้ดำเนินคดีโดยเร็ว หรือในกรณีจำเป็นจะสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้กระทำความผิดดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวก็ได้

๓) กรณีถ้าไม่มีมูล ให้สั่งยุติเรื่อง

๔) ห้ามมิให้เปิดเผยข้อมูลผู้แจ้ง

๕) บุคคลที่ทำหน้าที่สืบสวน ไต่สวนตาม พ.ร.บ. กกต. เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๒๔. เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวน ไต่สวน

๑) กกต. มีอำนาจ แต่งตั้งเลขาธิการ กกต. หรือพนักงานของสำนักงานเป็นเจ้าพนักงานมีอำนาจสืบสวนหรือไต่สวน หรือดำเนินคดี ได้ตามระเบียบที่ กกต. กำหนด รวมทั้งการออกบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องด้วย

พนักงานของสำนักงานที่จะได้รับแต่งตั้งต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางกฎหมาย การสืบสวน การไต่สวน หรือการดำเนินคดี และผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรที่ กกต. กำหนดแล้ว

ให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงาน เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

แต่ไม่เป็นการตัดอำนาจที่ กกต. จะดำเนินการให้พนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการดำเนินการไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๒) กรณีจำเป็น กกต. จะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นของรัฐเพื่อปฏิบัติหน้าที่เฉพาะกาลหรือเฉพาะเรื่องก็ได้

๒๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงาน

๑) ต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาทราบข้อกล่าวหา ข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานโดยสรุป

๒) กรณีผู้ถูกกล่าวหาไม่มีสิทธิที่จะให้อัยการหรือแสดงพยานหลักฐานภายในเวลาที่กำหนด และมีสิทธิที่จะให้ทนายความหรือบุคคลซึ่งไว้วางใจเข้าร่วมฟังการไต่สวนได้ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้อัยการหรือแสดงพยานหลักฐานภายในเวลาที่กำหนด ให้ กกต. หรือเจ้าพนักงานมีอำนาจดำเนินการไต่สวนต่อไปได้

๓) เจ้าพนักงานจะแจ้งโดยวิธีปิดหมาย หรือส่ง ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร หรือแจ้งทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ และเมื่อได้ดำเนินการแล้ว ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาแล้ว

๔) เจ้าพนักงานอาจจัดให้มีการบันทึกภาพหรือเสียงของผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานก็ได้

๒๖. กรณีดำเนินคดีในศาล

๑) เมื่อมีกรณีที่จำต้องดำเนินคดีอาญาแก่บุคคลใด ให้ กต. แจ้งให้พนักงานอัยการที่มีเขตอำนาจเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป โดยส่งสำนวนการไต่สวนหรือสำนวนการสืบสวนให้พนักงานอัยการเพื่อใช้เป็นสำนวนในการดำเนินคดีโดยถือว่าสำนวนการไต่สวนหรือสำนวนการสอบสวนของ กต. เป็นสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๒) ถ้าพนักงานอัยการเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ให้เสนอเรื่องต่ออัยการสูงสุดเพื่อวินิจฉัย เมื่ออัยการสูงสุดวินิจฉัยประการใดให้แจ้งให้ กต. ทราบ กรณีอัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้อง ให้แจ้งเหตุผลให้ กต. ทราบ และให้ กต. เผยแพร่เหตุผลดังกล่าวให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

๓) ถ้าการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งท้องถิ่น กต. อาจมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดที่จัดให้มีการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการแทน กต. ก็ได้

๔) กรณีที่จะต้องร้องขอต่อศาลฎีกาหรือศาลอุทธรณ์เพื่อสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ให้ กต. มีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาหรือศาลอุทธรณ์ได้โดยตรง หรือจะมอบหมายให้ กต. หรือเจ้าพนักงานเป็นผู้ดำเนินการแทนก็ได้ และให้ศาลฎีกาหรือศาลอุทธรณ์แล้วแต่กรณี นำสำนวนการสืบสวนหรือไต่สวนของ กต. มาใช้เป็นหลักในการพิจารณา ให้ศาลมีอำนาจสั่งไต่สวนข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้

๕) คดีที่ต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ให้ กต. หรือผู้ซึ่ง กต. มอบหมายเป็นผู้มีอำนาจในการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ

๖) การดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครองตาม พ.ร.บ. กต. ให้ กต. ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง

๒๗. การคุ้มครองพยาน และการให้ความช่วยเหลือผู้ถูกฟ้องคดี

๑) ให้ กต. กำหนดมาตรการคุ้มครองพยานมิให้เกิดอันตราย รวมทั้งมาตรการรักษาความลับให้แก่พยาน

๒) การคุ้มครองพยานให้หมายความรวมถึงผู้ให้ข้อมูล หรือผู้ชี้เบาะแสด้วย และให้กระทำได้เมื่อได้รับคำร้องขอจากบุคคลดังกล่าว

๓) ให้ กต. มีอำนาจให้ความช่วยเหลือในการต่อสู้คดี และให้พนักงานอัยการเข้าแก้ต่าง ในกรณีที่ กต. เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ผู้ตรวจการเลือกตั้ง หรืออนุกรรมการรวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเลือกตั้ง ผู้ใดถูกดำเนินคดีไม่ว่าเป็นคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครองและไม่ว่าจะถูกฟ้องในขณะดำรงตำแหน่งหรือเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้ว และการให้ความช่วยเหลือค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความด้วย

๒๘. ให้อำนาจ กต. ไม่ดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำความผิด

กต. อาจจะไม่ดำเนินคดีแก่บุคคลซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิด หากได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแส หรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐาน และเมื่อ กต. มีมติไม่ดำเนินคดีแก่บุคคลดังกล่าวแล้ว ให้สิทธิในการดำเนินคดีอาญาเป็นอันระงับไป

๒๙. การแสวงหาแหล่งข่าว

๑) ให้ กต. มีอำนาจตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งให้รางวัลแก่ผู้แจ้งเบาะแสได้

๒) กรณีจำเป็น กต. จะจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองหรือจากเงินรายได้ของสำนักงานมาเพื่อใช้จ่ายในการนี้ตามที่เห็นสมควรก็ได้

๓๐. กรณีมีการใช้จ่ายเงินแผ่นดินผิดปกติ

กรณีที่ กต. ได้รับแจ้งจากผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินว่ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีพฤติการณ์อันอาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม และไม่อยู่ในอำนาจผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ให้ กต. ดำเนินการสืบสวน ไต่สวน หรือดำเนินคดีโดยพลัน โดยถือว่าเอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบหรือจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนหรือสอบสวนของ กต.

๓๑. อำนาจเรียกสำนวนจากหน่วยงานอื่นมาดำเนินการเอง

เมื่อความปรากฏต่อ กต. ว่าหน่วยงานของรัฐหรือพนักงานสอบสวนได้รับเรื่องการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมืองไว้พิจารณา และ กต. เห็นว่าเป็นการสมควรที่ กต. จะดำเนินการเองตาม พ.ร.ป. กต. ให้หน่วยงานของรัฐหรือพนักงานสอบสวนโอนเรื่องหรือส่งสำนวนการสอบสวนมาให้ กต. ภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าว

ความรู้เกี่ยวกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (สนง.กต.)

๓๒. สำนักงานมีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ภายใต้การบังคับบัญชา กำกับดูแล และรับผิดชอบของ กต.

ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ กต. มีอำนาจออกระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงาน การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่ง การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่น เป็นต้น

ข้อกำหนดทางจริยธรรม การส่งย้ายระหว่างถูกสอบสวนทางวินัย

๑) ให้ กต. ออกข้อกำหนดทางจริยธรรม ถ้าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องได้รับโทษอย่างไร

๒) พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานกระทำการใดโดยไม่สุจริตหรือเอื้อประโยชน์หรือกลั่นแกล้งผู้ใด ให้ กต. ดำเนินการทางวินัยโดยเร็ว และให้ย้ายผู้นั้นให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่หรือจากห้องที่พ้นที่

๓) ถ้าเป็นเลขาธิการ ให้ กต. สั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน

๓๓. หน้าที่และอำนาจของสำนักงาน

๑) รับผิดชอบงานธุรการ และดำเนินการเพื่อให้ กต. บรรลุภารกิจ

๒) อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน การปฏิบัติงานของ กต. และผู้ตรวจการเลือกตั้ง

๓) ดำเนินการเพื่อให้พรรคการเมือง เจ้าหน้าที่พรรคการเมือง และผู้สมัครมีความรู้เข้าใจระเบียบ กฎหมาย

๔) งานอื่นๆ ตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือ กต. มอบหมาย

๓๔. เลขานุการ กกต.

๑) ให้มีเลขานุการ กกต. ๑ คน ที่ประธาน กกต. แต่งตั้งตามมติของ กกต. เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงาน ลูกจ้าง รับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อ กกต. และจะกำหนดให้มีรองเลขานุการเป็นผู้ช่วยสั่ง และปฏิบัติงานแทนก็ได้

๒) ให้เลขานุการ กกต. ทำหน้าที่เป็นเลขานุการ ของ กกต.

๓) เลขานุการ กกต. ต้องเป็นกลางทางการเมือง ไม่เคยเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดในระยะเวลา ๑๐ ปี ก่อนได้รับแต่งตั้ง มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ อายุไม่เกิน ๖๐ ในวันที่ได้รับแต่งตั้ง และมีอายุไม่เกิน ๖๕ ปี ในขณะดำรงตำแหน่ง

๔) วาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๕ ปีนับแต่วันได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่ไม่เกิน ๒ วาระติดต่อกัน

๓๕. หน้าที่ของเลขานุการ กกต.

ควบคุมดูแลงานการปฏิบัติงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติ ของ กกต. และให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง

๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศหรือมติของ กกต.

๓) หน้าที่และอำนาจตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. กกต. หรือกฎหมายอื่นและตามที่ กกต. กำหนด

๓๖. กิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก

๑) ให้เลขานุการเป็นผู้แทนของสำนักงานเกี่ยวกับบุคคลภายนอก หรือจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงาน แทนก็ได้

๒) ถ้าเป็นกิจการสำคัญเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การงบประมาณของสำนักงาน และกิจการอื่นใดที่มีผลต่อการ ปฏิบัติภารกิจของ กกต. ตามที่กำหนดไว้ ให้เลขานุการ กกต. ขอความเห็นชอบจาก กกต. ก่อน

๓๗. อำนาจในการแต่งตั้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

กกต. มีอำนาจแต่งตั้ง ผอ.กกต.จว. ในแต่ละจังหวัดเพื่อปฏิบัติหน้าที่และมีอำนาจตามที่ กกต. กำหนด

๓๘. การงบประมาณของ กกต.

๑) ให้ กกต. เสนองบประมาณรายจ่าย เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของ กกต. และสำนักงานไว้ในร่าง พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่าง พ.ร.บ.งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

๒) ถ้างบไม่เพียงพอ ให้ กกต. เสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณของสภา ผู้แทนราษฎรได้โดยตรง

๓) การเสนองบประมาณรายจ่าย ให้ กกต. แจ้ง ครม. ทราบถึงรายได้และทรัพย์สินที่มีอยู่ด้วย

๔) กรณีที่มีค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งมากกว่างบประมาณที่สำนักงานได้รับ ให้รัฐอุดหนุนค่าใช้จ่ายให้เพียงพอ

๓๙. รายได้ของสำนักงาน

- ๑) เงินอุดหนุนที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- ๒) รายได้จากค่าธรรมเนียมหรือทรัพย์สินของสำนักงาน
- ๓) ทรัพย์สินที่มีผู้ทูลเกล้าฯ ให้แก่สำนักงาน
- ๔) ดอกผลหรือผลประโยชน์ของเงินหรือทรัพย์สินของสำนักงาน
- ๕) รายได้อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

รายได้ของสำนักงานไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลัง เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้สำนักงานจัดทำรายงานรายรับรายจ่ายเสนอต่อรัฐสภาและ ครม.

ทรัพย์สินของสำนักงานไม่อยู่ในความรับผิดชอบการบังคับคดี และจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีได้

บทกำหนดโทษ

๔๐. การขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ การไม่ปฏิบัติหน้าที่ การกระทำหรือการละเว้นการกระทำ

๑) ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของ กกต. เลขาธิการ กกต. ผอ.กกต.จว. ผู้ตรวจการเลือกตั้ง กรรมการหรืออนุกรรมการซึ่ง กกต.แต่งตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒) ถ้าขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือเพื่อให้การเลือกตั้งไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓) ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ กกต. ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๔) เปิดเผยข้อมูลหรือแหล่งข้อมูลที่ กกต. ได้รับแจ้งมาต่อบุคคลอื่นที่มีใช้ กกต. หรือผู้มีหน้าที่และอำนาจในการใช้ข้อมูลนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดเป็น กกต. เลขาธิการ ผอ.กกต.จว. ผู้ตรวจการเลือกตั้งหรือเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงาน ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้เป็นสองเท่า

๕) กกต. เลขาธิการ กกต. ผอ.กกต.จว. ผู้ตรวจการเลือกตั้ง กรรมการหรืออนุกรรมการ พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง กระทำหรือละเว้นการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งเป็นเวลาสิบปี

ถ้ากระทำโดยทุจริตนอกจากรับโทษแล้วให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นด้วย

.....